

Sygn. akt II ZOW 46/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

Ławnik SN Marek Totleben

Protokolant Marta Brzezińska

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Gliwicach Ewy Trzeji – Wagner
w sprawie G.L. - sędziego Sądu Rejonowego w Z.,
obwinionego z art. 107 § 1 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U 2020, poz. 2072), dalej: u.s.p
na rozprawie w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 10 stycznia 2022 r.
po rozpoznaniu odwołań Ministra Sprawiedliwości i Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Gliwicach
od wyroku Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Łodzi z dnia 24 listopada 2020 r., sygn. akt ASD 3/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że:

1. uznaje sędziego G. L. za winnego zarzucanych mu czynów, wypełniających dyspozycję art. 107 § 1 pkt 1 u.s.p, ustalając, że polegały one na oczywistej i rażącej obrazie wskazanych w ich opisach przepisach prawa i za każdy z nich na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 u.s.p wymierza mu kary upomnienia;

2. na podstawie art. 133 a § 1 u.s.p. orzeczone wyżej kary łączy i wymierza obwinionemu karę łączną upomnienia;
- II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
- III. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sygn. akt II ZOW 46/22

Uzasadnienie

Sędzia Sądu Rejonowego w Z. G.L. został obwiniony o to, że:

I. w dniu 14 listopada 2019 r. w sprawie III Nkd [...] Sąd Rejonowy w Z. wydał postanowienie, w którym na podstawie art. 27 § 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2018 r. poz. 969, z późn. zm. - dalej: u.p.n.) umieścił nieletniego w schronisku dla nieletnich na okres 3 miesięcy od dnia zatrzymania nieletniego, nie wskazując czynu karalnego zarzucanego nieletniemu, czym rażąco naruszył art. 27 § 1 i 2 u.p.n., tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52 z późn. zm. – dalej powoływana jako p.u.s.p.);

II. w dniu 3 kwietnia 2020 r. w sprawie III Nkd [...] Sąd Rejonowy w Z. wydał postanowienie, w którym na podstawie art. 350 k.p.c. sprostował postanowienie Sądu Rejonowego w Z. z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie III Nkd [...] w zakresie opisu czynu karalnego zarzucanego nieletniemu, przy czym sprostowanie to nie dotyczyło niedokładności ani też innej oczywistej omyłki pisarskiej czy rachunkowej, a tym samym rażąco naruszył przepis art. 350 § 1 k.p.c., tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 107 § 1 p.u.s.p.

Orzeczeniem z dnia 24 listopada 2020 r., sygn. akt ASD 3/20, Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w Łodzi:

- I. obwinionego G.L. uniewinnił od dokonania czynów

zarzucanych w punktach I i II;

II. ustalił, że koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Skarb Państwa.

Odwołania od powyższego rozstrzygnięcia zostały wniesione przez Ministra Sprawiedliwości i Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Gliwicach, którzy zaskarżyli orzeczenie sądu *meriti* w całości na niekorzyść obwinionego.

W odwołaniu Ministra Sprawiedliwości podniesiono zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego postawę, który miał wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegający na ustaleniu, że obraza przepisów prawa, zarzucona obwinionemu w punktach I i II wyroku, nie miała oczywistego i rażącego charakteru, w sytuacji kiedy prawidłowo ustalone fakty prowadzą do przeciwnego wniosku, mianowicie że doszło do oczywistego i rażącego naruszenia przepisów art. 32r u.p.n. w zw. z art. 27 § 1 i 2 u.p.n. w wypadku pierwszego czynu oraz art. 350 § 1 k.p.c. w odniesieniu do drugiego czynu.

Formułując powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uznanie sędziego G.L. za winnego popełnienia obu zarzuconych mu czynów oraz wymierzenie za każdy z nich na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 p.u.s.p. kary dyscyplinarnej upomnienia oraz na podstawie art. 133a § 1 p.u.s.p. kary łącznej upomnienia.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Gliwicach w wywiedzionym odwołaniu zarzucił natomiast obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., która miała wpływ na treść orzeczenia, przez naruszenie zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego przy ocenie przeprowadzonych w sprawie dowodów, a w rezultacie dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, a także naruszenie zasady obiektywizmu - czego skutkiem były błędne ustalenia faktyczne, które miały wpływ na treść wyroku, gdyż stanowiły faktyczną podstawę uznania, że objęte zarzutem zachowania obwinionego nie stanowiły przewinienia

dyscyplinarnego z art. 107 § 1 p.u.s.p., w sytuacji, kiedy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do przeciwnego wniosku.

Podnosząc powyższe zarzuty autor odwołania wniósł o uznanie obwinionego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i wymierzenie za każdy z nich kary upomnienia oraz - jako kary łącznej - upomnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wywiedzione przez skarżących odwołania, wobec zasadności formułowanych w wywiedzionych środkach zaskarżenia zarzutów, doprowadziły do wzruszenia zaskarżonego orzeczenia. Wbrew zapatrywaniom sądu *a quo*, ocena prawna zachowania sędziego G.L., *stricte* związanego z jego sferą orzeczniczą, prowadzi bowiem do wniosku, iż zarzucane obwinionemu czyny realizują znamiona tak oczywistego, jak i rażącego naruszenia przepisów prawa, tj. art. 32r u.p.n. w zw. z art. 27 § 1 i 2 u.p.n. oraz art. 350 § 1 k.p.c.

W niniejszej sprawie zarówno Minister Sprawiedliwości, jak i Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Gliwicach wadliwość zaskarżonego wyroku upatrywali w nieprawidłowym ustaleniu sądu pierwszoinstancyjnego, iż będące przedmiotem oceny zachowania sędziego Grzegorza Liniewieckiego nie stanowiły przewinień dyscyplinarnych określonych w 107 § 1 pkt 1 p.u.s.p., gdyż nie realizowały wskazanych we wspomnianym przepisie jego znamion. Zdaniem skarżących obraza przepisów prawa zarzucana obwinionemu sędziemu w punktach I i II wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, miała natomiast oczywisty i rażący charakter, wypełniając tym samym w sposób kumulatywny przesłanki deliktu dyscyplinarnego.

Poprzedzając weryfikację słuszności podnoszonych przez skarżących zarzutów wskazać należy, iż w stanie prawnym obowiązującym w czasie popełnienia zarzucanego sędziemu czynu i wydania zaskarżonego orzeczenia poprzednio obowiązująca ustawa p.u.s.p. określała w art. 107 § 1 jedynie przesłanki pozytywne przewinień dyscyplinarnych, nie zawierając obowiązującego obecnie katalogu okoliczności, które ustawodawca uznał za wyłączające odpowiedzialność dyscyplinarną. Zgodnie natomiast z art. 4 § 1 k.k. - mającym

zastosowanie w niniejszym postępowaniu na gruncie art. 128 p.u.s.p. - jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy (odpowiednio: obwinionego).

Z powyższej regulacji wynika zatem konieczność porównania sytuacji prawnej obwinionego sędziego oraz rozważenie, czy względniejsza jest dla niego ustawa obowiązująca w czasie popełnienia czynu.

Mocą art. 4 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1259 – dalej powoływana jako „ustawa nowelizująca”) z dniem 15 lipca 2022 r. doszło do nowelizacji przepisów p.u.s.p. w zakresie odnoszącym się m.in. do odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów poprzez wyrażne wskazanie, jakie okoliczności związane z orzekaniem nie stanowią przewinienia dyscyplinarnego. Wskutek wspomnianej modyfikacji do art. 107 § 1 p.u.s.p. dodano § 3, zgodnie z którym przyjęto, iż nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego:

1) okoliczność, że orzeczenie sądowe wydane z udziałem danego sędziego obarczone jest błędem w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego lub oceny dowodów;

2) wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o rozpatrzenie pytania prejudycjalnego, o którym mowa w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. poz. 864, z późn. zm.);

3) badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 42a § 3 lub art. 23a § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1754 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1259), lub art. 5a § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 137 oraz z 2022 r. poz. 1259), lub badanie spełniania wymogów niezależności lub niezawisłości w przypadku, o którym mowa

w art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i 1259), lub badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 29 § 5 tej ustawy.

Zasadniczym celem ustawy nowelizującej było zniesienie zagrożenia odpowiedzialnością dyscyplinarną sędziów za czyny ściśle związane ze sprawowaniem pełnionego urzędu, które ze swej istoty polegają na wykładni i stosowaniu prawa. W toku działalności orzeczniczej mogą zdarzyć się zarówno błędne decyzje w zakresie oceny dowodów, czy też podczas ustalaniu stanu faktycznego, jak również nieprawidłowości w wykładni przepisów. Odmienne podejście prowadziłoby bowiem do sytuacji, w której sędzia byłby skrzępowany zagrożeniem odpowiedzialnością dyscyplinarną w razie popełnienia błędu, co niewątpliwie stanowiłoby głęboką ingerencję w sędziowską niezawisłość i swobodę orzekania, gwarantowaną w art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.). W orzecznictwie podkreśla się, iż „sędzia orzekający w sprawie nie może pozostawać w przeświadczeniu, że każde naruszenie przepisów prawa - nawet tych, które w swej dyspozycji mają przesłanki o charakterze ocennym - spowoduje jego odpowiedzialność dyscyplinarną. Takie rozumienie terminu „oczywista i rażąca obraza przepisów prawa” stanowiłoby bowiem w istocie ograniczenie zasady niezawisłości sędziowskiej” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 lutego 2007 r., sygn. akt SNO 6/07, LEX nr 471840).

Analiza sytuacji prawnej obwinionego, przeprowadzona na gruncie poprzedniego stanu prawnego wskazuje, że przepisy wówczas obowiązujące nie są dla niego względniejsze, co prowadzi do wniosku, iż w niniejszej sprawie winny mieć stosowane przepisy ustawy w brzmieniu ustalonym ustawą z 9 czerwca 2022 r. Dokonana na gruncie obowiązującej w dacie orzekania ustawy p.u.s.p. ocena prawna zachowania sędziego Janusza Kubickiego prowadzi jednakże do wniosku, iż brak jest podstaw by zarzucane mu czyny mogły zostać objęte ochroną w postaci wprowadzonego mocą ustawy nowelizującej kontratypu dyscyplinarnego.

W kontekście zarzucanego obwinionemu przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 107 § 1 pkt 1 p.u.s.p. przypomnienia wymaga, iż odpowiedzialność dyscyplinarna odnosząca się do obrazy przepisów prawa może dotyczyć wyłącznie tych sytuacji, gdy obraza ma równocześnie charakter oczywisty i rażący. Według utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego pierwsze z tych określeń należy odnieść do rodzaju, wagi i rozmiaru błędu popełnionego przy stosowaniu lub wykładni prawa, co oznacza, że musi być on łatwy do stwierdzenia dla przeciętnej osoby o kwalifikacjach prawniczych. Określenie „rażąca” odnieść należy natomiast do skutków obrazy przepisów prawa. Dla uznania działania sędziego za delikt dyscyplinarny nie wystarcza bowiem dopuszczenie się błędu oczywistego dla należycie wykształconego prawnika. Popełniony błąd musi też narażać na szwank prawa i istotne interesy stron (innych osób biorących udział w postępowaniu), a także wizerunek wymiaru sprawiedliwości albo powodować szkodę (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2002 r., SNO 18/02, Lex nr 470242).

Zaakcentować jednocześnie należy, iż odpowiedzialność dyscyplinarna niewątpliwie nie może dotyczyć sfery objętej zakresem niezawisłości sędziowskiej, która chroni sędziego przed zewnętrznym oddziaływaniem i próbami wpływania na swobodę orzekania, a także zapewnia mu niezależność w toku ustalania, analizy i oceny faktów, jak również interpretowania i stosowania prawa. Zaznaczenia jednakże wymaga, iż powyższe aspekty działania sędziego muszą najpierw w ogóle zostać zrealizowane, a następnie mieścić się w granicach obowiązującego prawa. W sytuacji ich bowiem przekroczenia za dopuszczalną uznać należy nie tylko kontrolę instancyjną, lecz - jeżeli naruszenie prawa ze strony sędziego spełnia jednocześnie dwa kryteria wskazane w art. 107 § 1 p.u.s.p., a zatem jest oczywiste i rażące – jako uzasadnione jawi się zaktywizowanie jego odpowiedzialności dyscyplinarnej. Przeciwny wniosek, tj. „objęcie sferą niezawisłości sędziowskiej całego obszaru stosowania prawa, prowadziłoby bowiem do sytuacji, w której nawet umyślne naruszenie przepisów tej kategorii byłoby bezkarne, co dobitnie przekonuje, że takiej koncepcji nie sposób zaakceptować” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 2013 roku, sygn. SNO 6/13, Lex nr 1415511).

Sąd Najwyższy, mając w polu widzenia powyższe rozważania, stwierdził brak podstaw do zakwalifikowania czynów obwinionego jako zachowań o zniesionej bezprawności dyscyplinarnej, uznając jednocześnie za w pełni trafny forsowany przez skarżących pogląd o oczywistym i rażącym naruszeniu przez sędziego G.L. przepisów określonych w art. 32r u.p.n. w zw. z art. 27 § 1 i 2 u.p.n. oraz art. 350 § 1 k.p.c., dostrzegając jednocześnie podnoszone w wywiedzionych odwołaniach uchybienia sądu *meriti*.

Nie sposób bowiem podzielić zapatrywań sądu *a quo*, iż obraza przepisów prawa jakich dopuścił się sędzia G. L. nie posiadała cech oczywistego i rażącego naruszenia prawa, a zatem przymiotów materializujących delikt dyscyplinarne, jak również brak jest podstaw by podzielić wyrażoną w zaskarżonym orzeczeniu argumentację dotyczącą braku negatywnych następstw popełnionych przez obwinionego naruszeń. Zarzucone sędziemu czyny, zarówno to w postaci wydania przez niego w sprawie o sygn. akt III Nkd [...] w dniu 14 listopada 2019 r. postanowienia o umieszczeniu nieletniego w schronisku dla nieletnich na okres 3 miesięcy od dnia zatrzymania nieletniego bez wskazania zarzucanego mu czynu, jak i niedopuszczalnego postanowienia o sprostowaniu w tym zakresie z dnia 3 kwietnia 2020 r., stanowią bowiem niewątpliwie oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa. Prawidłowo poczyniona analiza i ocena zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego przekonuje o zasadności twierdzenia skarżących o błędnym przyjęciu przez sąd *a quo*, iż mimo nieprawidłowości podjętych przez obwinionego czynności orzeczniczych w zakresie stosowania przepisów art. 32r u.p.n. w zw. z art. 27 § 1 i 2 u.p.n. oraz art. 350 § 1 k.p.c., czyny zarzucane obwinionemu sędziemu nie wypełniają znamion deliktu dyscyplinarnego określonego w art. 107 § 1 pkt 1 p.u.s.p.

Poczynając od pierwszego z zarzucanych obwinionemu czynów wskazać należy, iż Sąd Najwyższy w pełni aprobuje zaprezentowany w odwołaniach pogląd o tak oczywistym, jak i rażącym naruszeniu przez obwinionego sędziego art. 32r w zw. z art. 27 § 1 i 2 obecnie uchylonej u.p.n. (które to przepisy znajdują swoje odpowiedniki w art. 46 ust. 1 i 2 oraz 72 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, Dz. U. poz. 1700), nie

podzielając ze wszech miar wadliwej argumentacji sądu *meriti* w tym zakresie. Literalne brzmienie art. 32r u.p.n. w sposób jednoznaczny bowiem określało treść orzeczenia, obligując obwinionego, orzekającego w sprawie o sygn. akt III Nkd [...] jako sąd rodzinny, do „stwierdzenia” w wydanym w dniu 14 listopada 2019 r. postanowieniu o umieszczeniu w schronisku dla nieletnich, dopuszczenia się przez nieletniego czynu karalnego. Przyjęta przez ustawodawcę konstrukcja powyższego przepisu w sposób nie pozostawiający wątpliwości wskazuje, iż w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie nieletniego sąd rodzinny ma obowiązek stwierdzić, czy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub czy popełnił czyn karalny, nakładając tym samym na obwinionego obowiązek wskazania czynu w sposób, który oddaje jego zawartość kryminalną i ilustruje wyczerpanie znamion przestępstwa. Analiza treści postanowienia z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie o sygn. akt III Nkd [...] wskazuje natomiast, iż merytoryczna jego zawartość tych wymogów nie spełnia i uchybia wyrażonemu w ustawie obowiązkowi. Obwiniony, redagując powyższe orzeczenie, nie określił bowiem czynu karalnego, o który nieletni jest podejrzany, wskazując jedynie, że niszczy on mienie ośrodka. W konsekwencji nie sposób uznać za dostateczne określenie czynu karalnego, właściwie oddające jego wartość kryminalną, gdyż dla zakwalifikowania zachowania sprawcy jako przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. niezbędnym jest, aby skutkiem jego zachowania była szkoda majątkowa przekraczająca 500 zł. W sytuacji, gdy wartość zniszczonego mienia przekracza powyższą wartość, dopuszczalnym jest umieszczenie sprawcy w schronisku dla nieletnich, w przeciwnym natomiast razie czyn winien być uznany za wykroczenie z art. 124 § 1 k.w., uniemożliwiając tym samym zastosowanie tego środka. Kryterium rozdzielającym odpowiedzialność za przestępstwo i za wykroczenie zniszczenia mienia jest zatem wartość wyrządzonej szkody, której to próby określenia w analizowanym orzeczeniu nawet nie podjęto. W wydanym przez obwinionego postanowieniu z dnia 14 listopada 2019 r. nie wskazano zarówno wysokości szkody, jak i rodzaju mienia, którego zniszczenia miał się dopuścić nieletni, a nadto daty popełnienia zarzucanego nieletniemu czynu i pozostałych z jego znamion. Zaakcentowania w tym miejscu wymaga, iż postanowienie o umieszczenie w schronisku dla nieletnich – mimo swojej tymczasowości - ma szczególny

charakter i wymaga wyjątkowej ostrożności w jego stosowaniu, gdyż stanowi środek umożliwiający pozbawienie nieletniego wolności, godząc tym samym w jego fundamentalne prawo do wolności osobistej, gwarantowanej tak konstytucyjnie (art. 42 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), jak i art. 5 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.). Doniosłość powyższej kwestii winna być tym bardziej dostrzegalna w kontekście skuteczności i wykonalności orzeczenia sądu rodzinnego z chwilą ich ogłoszenia bądź wydania (pozostając na gruncie ustawy wówczas obowiązującej - art. 20 § 1 u.p.n. w zw. z art. 578 § 1 k.p.c.)

Sąd Najwyższy w pełni podziela przy tym zawartą w części motywacyjnej wywiedzionych odwołań argumentację, iż dla przyjęcia oczywistego charakteru naruszenia bez znaczenia pozostaje okoliczność obligatoryjnego udziału w sprawie o sygn. akt III Nkd [...] obrońcy, jak również okoliczność niezaskarżenia weryfikowanego postanowienia przez uprawnione podmioty. Oczywistość dokonanego błędu zdawał się przy tym dostrzegać sam obwiniony, dążąc do jego naprawienia poprzez zastosowanie instytucji określonej w art. 350 § 1 k.p.c., służącej sprostowaniu oczywistych omyłek. Wadliwość wydanego przez obwinionego orzeczenia została przy tym dostrzeżona już podczas samej lektury treści postanowienia przez sędziego przeprowadzającego kontrolę w Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich w P. (obecnie Okręgowy Ośrodek Wychowawczy w P.).

Mając na uwadze jednoznaczną treść uprzednio powołanych przepisów, dokonaną przez obwinionego ich obrazę uznać należy zatem za niewątpliwie oczywistą, nie dzielając jednocześnie wyrażonego w zaskarżonym orzeczeniu poglądu sądu I instancji o wtórności kwestii „dookreślenia” czynu czy też braku cech całkowitej arbitralności takiego orzeczenia, jak i ewentualnych wątpliwości co do trudności w stwierdzeniu popełnionego przez obwinionego błędu.

Tożsamy wniosek Sąd Najwyższy powziął poddając ocenie drugi z zarzucanych obwinionemu sędziemu czynów, tj. obrazy art. 350 § 1 k.p.c.

poprzez wydanie w dniu 3 kwietnia 2020 r. postanowienia w przedmiocie sprostowania uprzednio analizowanego postanowienia z dnia 14 listopada 2019 r. Treść powołanego przepisu nie tworzy jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych i bezsprzecznie nie pozwala - wbrew intencji obwinionego - na zastosowanie instytucji sprostowania w sposób zmierzający do merytorycznej zmiany orzeczenia. Sprostowanie nie służy bowiem korekcie wadliwego rozstrzygnięcia i usuwaniu merytorycznych błędów, gdyż takowe winny zostać konwalidowane w ramach kontroli instancyjnej. Obwiniony, zmieniając w postanowieniu z dnia 3 kwietnia 2020 r. w szerokim zakresie opis czynu karalnego zarzucanego nieletniemu poprzez zastosowanie trybu sprostowania, bezsprzecznie dokonał oczywistego naruszenia art. 350 § 1 k.p.c., dokonując niejako - w całkowicie nieuprawniony i sprzeczny z prawem sposób - „samokontroli” instancyjnej wydanego przez siebie orzeczenia, podważając jednocześnie właściwe funkcjonowanie orzeczeń w obrocie prawnym.

Nie sposób zgodzić się następnie z sądem *a quo*, iż zachowanie sędziego - zarówno sprowadzające się do wydania postanowienia z dnia 14 listopada 2019 r., jak i 3 kwietnia 2020 r. w sprawie prowadzonej pod sygn. akt III Nkd [...] - nie stanowiło rażącego naruszenia prawa. Konsekwencje zaistniałego uchybienia oraz negatywne skutki, godzące w interesy zarówno uczestników postępowania, jak i wymiaru sprawiedliwości, prowadzą bowiem do przekonania o słuszności poglądu wyrażonego przez skarżących, iż naruszenie przepisów art. 32r u.p.n. w zw. z art. 27 § 1 i 2 u.p.n. oraz art. 350 § 1 k.p.c. niewątpliwie wypełniało drugie ze znamion określonych w art. 107 § 1 pkt 1 p.u.s.p. Zachowanie sędziego w analizowanym przypadku pozostaje w sprzeczności z obowiązками sędziego, który winien dokonać rzetelnego i dokładnego rozpoznania sprawy, jak również zniweczyło gwarancyjność i pewność rozstrzygnięć sądowych, czyniąc wbrew prawidłowości kontroli instancyjnej, bezsprzecznie negatywnie wpływając na odbiór społeczny urzędu sędziego. W odniesieniu do stron postępowania sygn. akt III Nkd [...] wskazać należy, iż działanie obwinionego pozbawiło w analizowanym stanie faktycznym pewności, że materialna zawartość orzeczenia, kształtująca sytuację prawną nieletniego, jest ostateczna i prawidłowa. Sąd w pełni popiera zatem argumentację skarżących, iż czyny popełnione przez obwinionego, wbrew

twierdzeniom sądu *meriti*, miały jednocześnie charakter rażącego naruszenia prawa, wypełniając tym samym kumulatywnie znamiona statuujące delikt dyscyplinarny.

Uznając zachowania obwinionego sędziego za wypełniające cechy oczywistego i rażącego naruszenia prawa, stanowiące przewinienia dyscyplinarne określone w art. 107 § 1 pkt 1 p.u.s.p., Sąd Najwyższy - zgodnie z treścią art. 53 § 1 k.k., stosowanym odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym, na podstawie art. 128 p.u.s.p. - rozważając cele wychowawcze i zapobiegawcze jakie kara dyscyplinarna ma spełnić w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa i konkretnej grupy zawodowej, za adekwatną reakcję dyscyplinarną uznał w odniesieniu do obu z czynów kary jednostkowe w postaci kar upomnienia. Analiza okoliczności przedmiotowych i podmiotowych odnoszących się do czynów przypisanych sędziemu przekonuje następnie o słuszności wymierzenia - w kontekście wagi popełnionych przez obwinionego przewinień dyscyplinarnych, ilości czynów, stopnia zawinienia obwinionego oraz szkodliwości czynu (zarówno tak w ujęciu korporacyjnym, jak i jednoznacznie negatywnego powyższego wpływu na wizerunek wymiaru sprawiedliwości) - wymierzenia obwinionemu kary łącznej określonej w art. 109 § 1 pkt 1 p.u.s.p.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższa kara, będąca najłagodniejszą z całego katalogu, stanowić będzie w pełni adekwatną reakcję dyscyplinarną, spełniając cele prewencyjne, dając jednocześnie jasny sygnał braku akceptacji dla tego rodzaju zachowań, a nadto odbudowując i wzmacniając zaufanie do wymiaru sprawiedliwości, którego wizerunek został nadszarpnięty. Z jednej strony taka kara będzie mieć odpowiedni walor wychowawczy i zapobiegawczy, spełniając przynajmniej w części cel indywidualnoprewencyjny, a z drugiej będzie stanowić adekwatną reakcję wpływającą na kształtowanie właściwych postaw wśród sędziów, a nadto uwzględni w wystarczającym stopniu wszystkie okoliczności, które winny być wzięte pod uwagę w ramach dyrektyw wymienionych w art. 53 k.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

